

ความเป็นมาและสภาพของปัญหา

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรับผิดชอบ ต่อสังคมและประเทศชาติ ถือเป็นรากฐานสำคัญของการสร้างสังคมที่เข้มแข็งและยั่งยืน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงมีพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาที่มุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง (๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม (๓) มีงานทำ มีอาชีพ และ (๔) เป็นพลเมืองดี ซึ่งด้าน “การเป็นพลเมืองดี” นับเป็น คุณลักษณะที่หลอมรวมทั้งสามด้านแรกเข้าไว้ด้วยกัน และเป็นเป้าหมายปลายทางของการจัดการศึกษาเพื่อ สร้าง “คนดี” ให้แก่บ้านเมือง สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการปรับเปลี่ยน ค่านิยมและวัฒนธรรม ที่มุ่งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และความเป็นพลเมืองที่ดีผ่านสถาบัน ครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันทางศาสนา ประกอบกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ ๘ ประการ และสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ขับเคลื่อน “โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.” เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนา คุณธรรมอัตลักษณ์ของตนเองอย่างเป็นระบบ สถานศึกษาจึงมีการกิจโดยตรงในการแปลงนโยบายเหล่านี้ไปสู่ การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและวัดผลได้

โรงเรียนน้ำริดวิทยา เป็นสถานศึกษาขนาดกลาง ตั้งอยู่ในเขตตำบลน้ำริด อำเภอเมือง จังหวัด อุตรดิตถ์ มีนักเรียนจำนวน ๑๙๘ คน ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน ๑๙ คน ผู้เรียนส่วนใหญ่มาจาก ครอบครัวเกษตรกรและผู้ใช้แรงงานในพื้นที่ตำบลน้ำริด ตำบลบ้านด่านนาขาม และตำบลใกล้เคียง จากข้อมูล การเยี่ยมบ้านนักเรียนและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่ามีนักเรียนจำนวนไม่น้อยที่พักอาศัยอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย เนื่องจากบิดามารดาไปประกอบอาชีพต่างถิ่น ส่งผลให้การกำกับดูแลด้านพฤติกรรม วินัย และการ ปลูกฝังคุณธรรมภายในครอบครัวมีข้อจำกัด ประกอบกับผู้เรียนอยู่ในยุคที่สื่อสังคมออนไลน์เข้าถึงได้ง่ายและ รวดเร็ว จึงมีความเสี่ยงต่อการรับค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ พฤติกรรมเลียนแบบที่ไม่เหมาะสม และปัญหายาเสพติดในชุมชน

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว โรงเรียนน้ำริดวิทยาจึงได้ร่วมกันพัฒนานวัตกรรมสร้างสรรค์คน ดีในชื่อ “NRD GOOD CITIZEN MODEL” ขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือเชิงระบบในการหลอมรวมกิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรมทั้งหมดยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาเข้าไว้ในกรอบเดียวกัน ขับเคลื่อนด้วยวงจรคุณภาพ PDCA เชื่อมโยง บ้าน โรงเรียน และชุมชนอย่างเป็นเครือข่าย และมุ่งผลลัพธ์ปลายทางคือผู้เรียนที่เป็น “คนดี” และ “พลเมือง ดีของชาติ” อย่างยั่งยืน